

I-ខុទ្ទកាល័យព្រះមហាក្សត្រ

១- ព្រះរាជក្រឹត្យ

ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកម ០៦៩៥/០៣

ព្រះរាជក្រឹត្យ

យើង

ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ ច័ន្ទ

រាជហរិវង្ស ឧតតោសុជាត វិសុទ្ធិពង្ស

អគ្គមហាបុរសរតន៍ និងរោត្តម

ធម្មិកមហារាជានិរាជ បរមនាថ

បរមបណ្ឌិត

ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ១៩៩៣
- យោងតាមព្រះរាជក្រឹត្យ ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ស្តីពីការតែងតាំង រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- តាមសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលស្នើសុំអំពី សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទាំងពីរ និងអំពី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

ប្រកាសអោយឃើញ

ច្បាប់ដែលបានអនុម័តដោយរដ្ឋសភា នៅថ្ងៃទី ១៦ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៩៥ ស្តីពី សភាពាណិជ្ជកម្ម ដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ច្បាប់ស្តីពីសភាពាណិជ្ជកម្ម

ជំពូកទី ១

ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តិទៅនៃសភាពាណិជ្ជកម្ម

មាត្រា ១.-

សភាពាណិជ្ជកម្ម គឺជាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈនៅក្រោមអាណាព្យាបាលនៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ដែលធ្វើសកម្មភាពដើម្បីជាផលប្រយោជន៍ខាងវិស័យពាណិជ្ជកម្ម ឧស្សាហកម្ម កសិកម្ម សិប្បកម្ម និងសេវាកម្មក្នុងមណ្ឌលរបស់ខ្លួន ។
នៅតាមខេត្ត ក្រុងនីមួយៗ មានសភាពាណិជ្ជកម្មមួយ ។ ប៉ុន្តែមណ្ឌលនៃសភាពាណិជ្ជកម្មមួយអាចលាតសន្ធឹងទៅខេត្ត ក្រុង ច្រើនបានកាលណាស្ថានការណ៍សេដ្ឋកិច្ចតម្រូវឱ្យធ្វើដូច្នោះ ។

មាត្រា ២.-

សភាពាណិជ្ជកម្មនៅតាមខេត្ត ក្រុងនីមួយៗ ត្រូវបង្កើតឡើងដោយអនុក្រឹត្យ តាមសំណើរបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។ ព្រំដែនមណ្ឌលនៃសភាពាណិជ្ជកម្មនីមួយៗ ត្រូវកំណត់ឡើងដោយអនុក្រឹត្យដែលបង្កើតសភានោះ ។

មាត្រា ៣.-

សភាពាណិជ្ជកម្មនីមួយៗ ត្រូវគ្រប់គ្រងដោយការិយាល័យមួយដឹកនាំដោយប្រធានមួយរូបនិងអនុប្រធានមួយរូបឬច្រើនរូប ។

ចំនួនសមាជិកនៃការិយាល័យ ទម្រង់បែបបទនៃការជ្រើសតាំងប្រធានព្រមទាំងការប្រព្រឹត្តិទៅនៃការិយាល័យនេះត្រូវកំណត់ដោយបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់សភាពាណិជ្ជកម្មដែលមានទម្រង់ដូចគ្នាតែមួយសំរាប់សភាពាណិជ្ជកម្មទូទៅ និងមានការយល់ព្រមពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រី តាមសំណើរបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ៤.-

សភាពាណិជ្ជកម្មមានសមាជិកសញ្ជាតិជាខ្មែរ ត្រូវបានជ្រើសតាំងដោយការបោះឆ្នោត ។ អាណត្តិ ចំនួនសមាជិក របៀបរបប និងការរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៥.-

នៅអមសមាជិកជ្រើសតាំងដោយការបោះឆ្នោត សភាពាណិជ្ជកម្មមានសមាជិក ទីប្រឹក្សា មួយចំនួនទៀត ដែលចូលរួមក្នុងការពិភាក្សា តែមានភារកិច្ចត្រឹមតែជាអ្នកផ្តល់មតិប៉ុណ្ណោះ ។

ចំនួននៃទីប្រឹក្សា មិនអាចលើសពីចំនួនសមាជិកជ្រើសតាំងដោយការបោះឆ្នោតឡើយ ។ ទីប្រឹក្សាទាំងនេះត្រូវបានតែងតាំងនៅពេលផ្តល់សភាជាថ្មីម្តងៗ ។ ទីប្រឹក្សា ត្រូវជ្រើសរើសក្នុងចំណោម

- ១- តំណាងអង្គការ ឬតំណាងសមាគម ម្ចាស់សហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម ឧស្សាហកម្ម កសិកម្ម សិប្បកម្ម និងសេវាកម្ម ។
- ២- តំណាងក្របខ័ណ្ឌដឹកនាំនៃសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម ឧស្សាហកម្ម កសិកម្ម សិប្បកម្ម និងសេវាកម្ម ។
- ៣- តំណាងបុគ្គលិកនៃសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម ឧស្សាហកម្ម កសិកម្ម សិប្បកម្ម និង សេវាកម្ម ។

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មកំណត់តាមប្រកាស បន្ទាប់ពីបានទទួលសេចក្តីស្នើពីសភាពាណិជ្ជកម្ម នូវ ៖

- ចំនួនទីប្រឹក្សា
- ចំនួនសមាជិកប្រភេទនីមួយៗ ដូចមានចែងខាងលើនេះ
- បញ្ជីនៃអង្គការឬនៃសមាគមដែលមានសិទ្ធិចាត់តាំងតំណាងជា

ទីប្រឹក្សា ។

មាត្រា ៦.-

អភិបាលខេត្ត ក្រុង ឬតំណាង និងតំណាងក្រសួងពាណិជ្ជកម្មមានសិទ្ធិចូលរួមក្នុងសម័យប្រជុំសភាពាណិជ្ជកម្ម តែមានភារកិច្ចត្រឹមតែជាអ្នកផ្តល់មតិប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ៧.-

សមាជិកជ្រើសតាំងនិងទីប្រឹក្សានៃសភាពាណិជ្ជកម្ម បំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន

ដោយមិនយកប្រាក់ខែឬប្រាក់បំណាច់អ្វីឡើយ ។

មាត្រា ៨.-

សភាពាណិជ្ជកម្មទាំងឡាយអាចសហការគ្នាតាមរយៈប្រធានរបស់ខ្លួនក្នុង ក្របខ័ណ្ឌនៃភារកិច្ចស្តីពីបញ្ហាទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងមណ្ឌលរៀងៗខ្លួន ។

ជំពូកទី ២

ភារកិច្ចរបស់សភាពាណិជ្ជកម្ម

មាត្រា ៩.-

សភាពាណិជ្ជកម្មមានភារកិច្ចដូចតទៅ ៖

- ១- ធ្វើទំនាក់ទំនងជាមួយនិងប្រភពសេដ្ឋកិច្ចក្នុងប្រទេស និងក្រៅ ប្រទេស ដើម្បីស្រង់យកព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ សហគ្រាសជាតិ ។
- ២- បង្កើនប្រសិទ្ធភាពសហគ្រាសទាំងឡាយ ដើម្បីជាផលប្រយោជន៍ ខាង វិស័យពាណិជ្ជកម្ម ឧស្សាហកម្ម កសិកម្ម សិប្បកម្ម សេវាកម្ម និង សេដ្ឋកិច្ចទូទៅ ដូចជាការរៀបចំផ្សព្វផ្សាយ នូវស្ថិតិពាណិជ្ជកម្ម និង សេដ្ឋកិច្ច ការសិក្សាស្រាវជ្រាវពិចារណាលើបញ្ហាសេដ្ឋកិច្ចនិង ពាណិជ្ជកម្ម ការលើកតម្កើងផ្នែកទេសចរណ៍ ។
- ៣- ផ្តល់ជូនរាជរដ្ឋាភិបាលនិងអាជ្ញាធរខេត្ត ក្រុង នូវយោបល់និងព័ត៌ មានទាំងឡាយស្តីពី បញ្ហាពាណិជ្ជកម្ម ឧស្សាហកម្ម កសិកម្ម សិប្បកម្ម និងសេវាកម្ម ។
- ៤- ដើរតួជាអ្នកតំណាងសហគមន៍ពាណិជ្ជកម្ម ឧស្សាហកម្ម កសិកម្ម សិប្បកម្មនិងសេវាកម្មសំរាប់សំរួលកិច្ចការជាមួយរដ្ឋអំណាច។
- ៥- ធានារ៉ាប់រងនូវការគ្រប់គ្រងសេវា ធានា និងអនុវត្តការងារចាំបាច់ ដែលជាផលប្រយោជន៍ក្នុងសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ។
- ៦- ដើរតួជាអាជ្ញាកណ្តាលក្នុងការដោះស្រាយវិវាទពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ១០.-

សភាពាណិជ្ជកម្មត្រូវផ្តល់យោបល់ :

១- អំពីគំរោងបទបញ្ជាទាំងឡាយផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងពាណិជ្ជកម្ម ។

២- អំពីតម្លៃ និង អាករលើសេវាទាំងឡាយដែលរដ្ឋធ្វើសម្បទាន

អោយសហគ្រាសណាមួយ ។

៣- អំពីផលប្រយោជន៍នៃគំរោងសំណង់សាធារណការ ដែលត្រូវ

អនុវត្តក្នុងមណ្ឌលនីមួយៗព្រមទាំងពន្ធអាករដែលត្រូវប្រមូល

យកពីអ្នកប្រើប្រាស់ ដើម្បីសាងសំណង់នោះ ។

៤- អំពីគំរោងវិសោធនកម្មច្បាប់វិស័យគយពាណិជ្ជកម្មនិងសេដ្ឋកិច្ច ។

៥- អំពីការកំណត់អត្រាពន្ធគយ ។

ម្យ៉ាងទៀត តាមគំនិតផ្តួចផ្តើមផ្ទាល់របស់ខ្លួន សភាពាណិជ្ជកម្មអាចធ្វើ
សំណូមពរទាំងឡាយដែលទាក់ទងនឹងសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម ឧស្សាហកម្ម
កសិកម្ម សិប្បកម្ម និងសេវាកម្ម ។

មាត្រា ១១.-

តាមសំណូមពរម្ចាស់អំណោយឯកជន ឬរដ្ឋ ព្រមទាំងមានការយល់
ព្រមពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រី តាមសំណើរបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម សភាពាណិជ្ជកម្មអាច
បង្កើត ឬគ្រប់គ្រងគ្រឹះស្ថានពាណិជ្ជកម្ម ឧស្សាហកម្ម កសិកម្ម សិប្បកម្ម និង
សេវាកម្ម ទោះជាបស់រដ្ឋក្តី របស់ឯកជនក្តី ដូចជាយ៉ាងផ្ទុកទំនិញ សាលលក់ភ័រ៉ាត់
ភណ្ណាគារ ពិព័ណ៍អចិន្ត្រៃយ៍ សារមន្ទីរពាណិជ្ជកម្ម សាលាបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ
ពាណិជ្ជកម្ម និងឧស្សាហកម្ម ទីផ្សារសាធារណៈ មហាសាលសំរាប់ទេសចរណ៍ ។

មាត្រា ១២.-

សភាពាណិជ្ជកម្មអាចទិញ ឬសង់អាគារសំរាប់ប្រើប្រាស់ជារបស់ខ្លួន
ផ្ទាល់ ឬសំរាប់ជួល ធ្វើអាជីវកម្ម បើគ្មានការជំទាស់ពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រី តាមសំណើ
របស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ១៨.-

បើគ្មានការជំទាស់ពីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម សភាពាណិជ្ជកម្មមួយចំនួនអាច
នឹងខ្ចីឥណទានរួម ដើម្បីយកមកបង្កើតផ្គត់ផ្គង់គ្រឹះស្ថានសេវា ឬសំណង់ដែលជា
ប្រយោជន៍រួម របស់សភាពាណិជ្ជកម្មទាំងនោះ ។

សំណងបំណុលនេះត្រូវរ៉ាប់រងដោយប្រាក់ចំណូលរួមនៃអាជីវកម្ម ។

មាត្រា ១៩.-

ការខ្ចីប្រាក់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៦ ១៧ និង ១៨ ខាងលើនេះ អាច
ធ្វើតាមរយៈ ធនាគារណាដែលផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ប្រសើរជាងគេ ។

មាត្រា ២០.-

ក្រៅពីថវិកាសាមញ្ញ សភាពាណិជ្ជកម្មរៀបចំនូវថវិកាពិសេសសំរាប់គ្រឹះ
ស្ថានពាណិជ្ជកម្ម ឧស្សាហកម្ម កសិកម្ម និងសិប្បកម្មដែលខ្ពស់គ្រប់គ្រង ។

ក្នុងរយៈពេល ៦ ខែដំបូងនៃឆ្នាំនីមួយៗ សភាពាណិជ្ជកម្មត្រូវធ្វើជូន
ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ដើម្បីសុំការយល់ព្រមលើរបាយការណ៍ស្តីពីចំណូលនិង
ចំណាយនៃឆ្នាំមុន ហើយនិងគំរោងថវិកាចំណូលចំណាយនៃឆ្នាំបន្ទាប់ដោយមាន
ឯកសារគណនេយ្យភ្ជាប់ជាមួយផង ។

ម្យ៉ាងទៀតសភាពាណិជ្ជកម្មត្រូវធ្វើតារាងរំលោះប្រាក់ខ្ចីជូនទៅក្រសួង
ពាណិជ្ជកម្មជារៀងរាល់ឆ្នាំ ។

សភាពាណិជ្ជកម្មអាចបំរុងទុកទឹកប្រាក់ទាំងអស់ ឬមួយភាគនៃចំណូល
លើសដែលបានពីការគ្រប់គ្រងសេវាធម្មតាសំរាប់បង្កើតមូលនិធិពិសេសមួយដើម្បី
ផ្គត់ផ្គង់ចំណាយជាបន្ទាន់ដែលមិនបានគ្រោងទុក ។ ទោះក្នុងករណីណាក្តីចំនួនមូល
និធិបំរុងនេះមិនអាចខ្ពស់ជាង ២០ ភាគរយនៃធនធានប្រចាំឆ្នាំរបស់ថវិកានោះបាន
ឡើយ ។

**ជំពូកទី ៤
អវសានប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ២១.-

បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជាធិរាគរណ៍ ។

មាត្រា ២២.-

ច្បាប់នេះត្រូវប្រកាសទុកជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២២ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៩៥

ព្រះហស្តលេខា

នរោត្តម សីហនុ

ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកម/០០៩៥/០៤

យើង

ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ វរ្ម័ន

រាជហរិវង្ស ឧតតោសុជាត វិសុទ្ធិពង្ស

អគ្គមហាបុរសរតន៍ និករោត្តម

ធម្មិកមហារាជានិរាជ បរមនាថ

បរមបពិត្រ

ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ១៩៩៣
- យោងតាមព្រះរាជក្រឹត្យ ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ស្តីពីការតែងតាំង រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- តាមសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយស្នើសុំពី សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទាំងពីរ និង អំពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម